

kant, de tondel, werd met een vonk uit een vuurslag aangestoken. Dit gebied is bekend om zijn vele pad-denstoelensoorten.

10

Deze graskuil (Hoogte 80) leverde in de jaren 70 het zand voor de bouw van Dukenburg, waar oud rivierkleinlandschap bouwrijp moest worden. De aan-nemer kreeg vergunning om hier zand af te graven, op voorwaarde dat hij de kuil na afloop geschikt voor recreatie zou maken.

11

De leemkuil hier is veel ouder en is waarschijnlijk afgegraven door werknemers van de stoomdakpannenfabriek 'Hamer en Co' aan de Nijmeegse Baan, in bedrijf van 1886 tot 1924. De bodem van de kuil bestaat uit leem, daardoor blijft er na regen altijd water in

staan. Een spannende plek in zomer én winter.

12

Toen het ijs in ruwweg 70.000 v.Chr. ging smelten, ontstonden vele smeltwaterdalen. Dit is zo'n dal.

13

Een schoolvoorbeeld van beukenhakhout. Iedere 10 jaar werd de stam kort boven de grond afgezaagd, maar niet de zijtakken. Zo ontwikkelden zich steeds nieuwe stammen. In de grond zit de stoof, het onderste deel van de boom. Die kan wel een diameter van 5 à 6 meter hebben en 150 jaar oud zijn.

Routebeschrijving

Lengte: 3 km, met diverse hoogteverschillen
Start: 't Zaalte, Carmelweg 2, Heilig Landstichting

- Loop via de Joanneslaan rechtsaf naar de Koning Davidlaan en ga rechtsaf. Loop bij huisnummer 24 rechtdoor het bospad in. Links ziet u een bord over de Limes en rechts een betonnen muur. 1
- Vervolg het bospad langs de betonnen muur. 2
- Aan uw rechterhand ziet u een ijzeren model van het aquaduct. 3
- Ga vlak voor de slagboom rechtsaf een smal bospad in. 4
- Bij een viersprong rechtdoor.
- Neem het eerste zijpad (een pad vol boomwortels) rechtsaf het donkere sparrenbos in. 5
- Rechts aanhouden met het hek aan uw rechterhand. Volg het pad langs het hek. U komt op een driesprong. 6
- Ga rechtdoor langs het hek en daarna de trappen af. U staat op de bodem van het Louisedal. 7
- Ga de trap op en vervolg het pad tot een driesprong, ga daar linksaf. Na een paar honderd meter ziet u aan uw rechterhand een weide. 8
- Ga aan het einde linksaf de beukenlaan in. Neem het eerste smalle bospaadje rechtsaf, na 20 meter ziet u een stam met tonderzwammen. 9
- Loop weer terug naar de beukenlaan en ga rechtsaf. Aan het einde van het pad linksaf en meteen pad rechts nemen. 10
- Bij het uitzichtspunt (u ziet twee bankjes) linksaf het bos in. Na een paar honderd meter neemt u het eerste pad rechts naar de leemkuil. 11
- Neem het pad rechtsonder de leemkuil. U komt uit op een breed bospad. Steek dit over en neem het kleine bochtige paadje (tegenover de ingang van de Leemkuil) naar beneden. 12
- Bij eerste splitsing linksaf, daarna bij tweede splitsing linksaf. Loop door tot het brede pad. Vóór u ziet u een beukenstobbe. 13
- Ga rechtsaf richting slagboom en loop via de beukenlaan, langs de muur, weer terug naar de Koning Davidlaan. Op de Koning Davidlaan eerste laan links: Joanneslaan. Na de eerste links, de Carmelweg, bent u weer terug bij 't Zaalte.

Zie ook: www.wandeleninbergendal.nl

Dit is een uitgave van de gemeente Berg en Dal, juni 2018.
Ontwikkeling: Werkgroep ommetjes Heilig Landstichting
Coördinatie: Tiny Wigman, Via Natura
Redactie: Dick Versteegen
Fotografie: Helen van der Ven
Vormgeving: OptimaForma

via natura

De Vier Perken

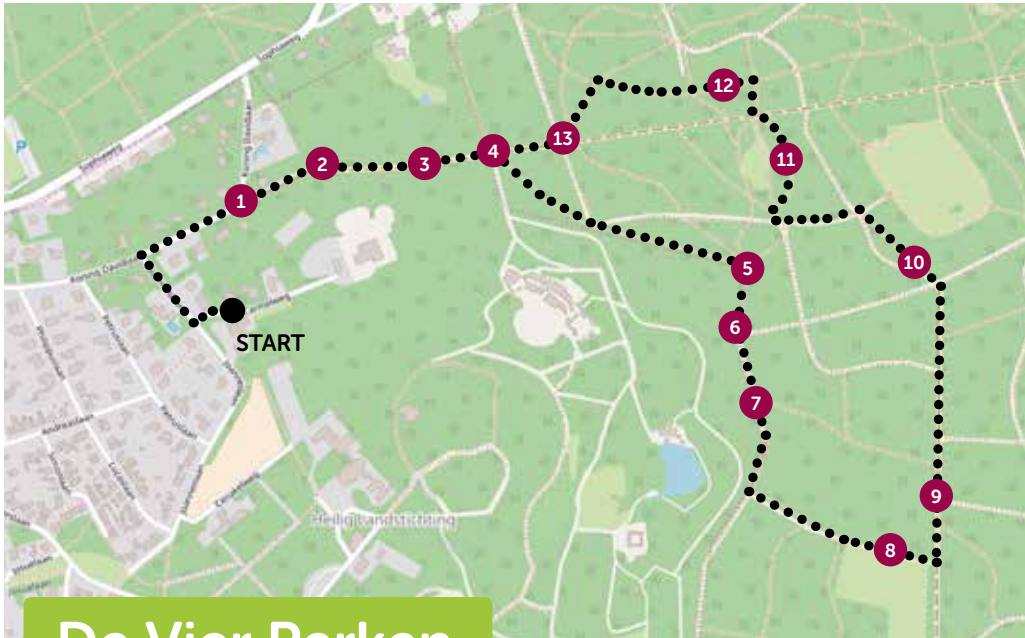
Wandeling door het eeuwenoude landschap van de Westermeerwijk vanuit Heilig Landstichting

3 km

De invloed van de mens zichtbaar in een rijke bosgeschiedenis

berg en dal

De Vier Perken

1 De eeuwenoude beukenbomen vormen eigenlijk de oprijlaan van een landgoed maar een landhuis kwam er nooit. De eerste aanplant, vooral berk en eik, dateert van 1769; grove den en fijnspar kwamen later. Dit gebied werd "De 4 Perken"

2 Het is niet te zien, maar achter de muur ligt het vroegere Karmelklooster. Nu wonen er zes gezinnen.

3 Dit stukje dam, de Swartendijk, was ooit onderdeel van het Romeins aquaduct. De constructie tegen de muur verbeeldt de dam. Via de goot, destijds van hout,

ging bronwater naar de legerplaats. De dam, oorspronkelijk 6,5 meter hoog, is door erosie behoorlijk afgesleten. Tegenover de constructie zie je de dam door een particuliere tuin lopen. Zie ook het informatiebord over het aquaduct.

4 Wat een juweel van een berkenlaantje. De berk heeft een rijke sapstroom, goed voor berkenwijn en haarwater en voor de overleving van bosbranden. Daarom werkt een rij berken langs een pad als brandscherm. En vroeger deden de oplichtende berken ook dienst als 'lantaampalen'.

5 Louisedal. IJs perste 150.000 jaar geleden de bodem omhoog. Deze

Een donker bos vol fijnsparren met korte stekelaarden en sigaarvormige sparappels, aangeplant voor houtproductie: vurenhout. Eekhoorns en muizen zijn dol op de kegels, ze rukken de schubben af om de sparrenzaadjes te eten.

6 Deze aarden wal uit de begintijd van het landgoed (1769) beschermde de jonge bosaanplant tegen wild en vee. Aanvankelijk vooral eikenhakhout, dat elke 10 jaar werd afgezaagd. Bast diende voor het looien van leer. De rest werd brandhout. De grove den kwam later. Dat hout deed dienst voor het stutten van de Limburgse mijngangen.

7 Een stobbe vol tonderzwam die ieder jaar een ring groeit. De boom is bezweken aan deze parasiet-paddenstoel. Van de buitenkant maakte men vroeger een tondeldoos. De uitgeschraapte binnen-

stuwwallen plooden de zand-, grind- en leemlagen. Waar leem aan de oppervlakte komt, sijpelt water uit de helling. Dat wisten de Romeinen! Zij groeven wat nu Louisedal heet. Het water sijpelde in een houten goot en liep zo naar het hoofdtracé Kerstendal-Kops Plateau. Lees meer op het informatiebord.

8 Gloeiend weidelandschap, waar vaak de paarden van Paardenpension de Meerwijkse Hoeve grazen.

9